

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De Absolutionibus, & Benedictionibus. 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9521

in oratione, Amalar. lib. 4. cap. 45. & præterea cap. 3. ait, vim habet, vt conuerti faciat totum Chorum ad vnum, & totâ intentione illius ad rem, pro qua fit officium. Idem repetit in ordine Antiph. c. 1. vbi ait, Versum esse compositionem officialem, per quam reuertitur intentio mentis. vnde eodem teste Amalar. vertebant se cãtantes Versum ad orientem lib. 4. cap. 2. vel ad altare, de ord. Antiph. cap. 1.

2 Versus igitur post Nocturnos ante Lectiones dicuntur, vt excitentur ad Orationem Dominicam, Absolutionem, & Lectionem, ad quam sessio facile negligentiam parit, Idem cap. 45. In fine quoque Psalmorum, idest, operum, excitamur ad spem præmiorum, Idem cap. 12. eodem lib. 4. Ante Cantica Euangelica, in Laudibus, Vesperis, & Completorio, excitamur Versibus ad intelligentiam eorumdem, & ad Orationem proximam, Idem cap. 45. Denique ante Orationem, & in commemorationibus semper adhibetur Versus, vt oratio ferueat. Idem cap. 9.

3 In Paschate, & eius Octaua non habentur Versus in Horis, vt aliâs; quia tanta est festiuitas cum breuitate officij coniuncta, vt non egeamus stimulis. Amalar. de ord. Antiph. cap. 7.

4 Tempore Paschali additur vtrique parti Versus, Alleluia, ad maiorem lætitiã exprimentam; non tamen Versibus Responsoriorum additur; quia non terminant totum Responsorium, & non sunt Versus ad excitandum, vt ij, de quibus in hoc capite.

5 Versibus, qui habentur in Precibus, non additur, Alleluia; quia in his attenditur potius ratio humilitatis, & mœroris, quàm lætitiæ.

De Absolutionibus, & Benedictionibus.
Cap. XI.

1 **A**bsolutionum, de quibus hoc loco, meminit Radulph. propos. 15. & puto ita vocari; vel quia absoluitur Nocturnum; vel quia simul cum Oratione Dominica præcedenti petimus, (ait, D. Barth. Gauant. Tom. II.

Hugo in Spec. cap. 3.) mundari corda, & corpora nostra ad audiendum verbum Dei in Lectionibus. nam Oratio Dominica dicitur, ex Daran. lib. 5. cap. 3. vt qui eget sapientia, ad Lectiones intelligendas necessaria, postulet eam à Deo, qui dat omnibus affluenter, & vt eiusdem orationis auxilio proficiat in nobis renouata per præcedentem Versum intentio.

2 Versum appellat ipsammet quoque Absolutionem. Gemma lib. 1. cap. 5. quasi, inquit, qui mandatum Legatis ad prædicationem iniungit, quasi absoluat eos, vt eant ad legendum. Rupert. lib. 1. cap. 12. putat Absolutionem esse orationem, qua rogamus Dominum messis, vt mittat operarios in messem, & aperiat cor nostrum in lege sua, ne semens, idest, verbum Dei, quod audituri sumus, aut volucres comedant, aut spinæ suffocet, aut in petra, quæ non habet humorem, arescat. Dicerem, Absolutiones appellari, sumpta denominatione à nobiliori, quæ dicitur in tertio Nocturno, in qua sunt ea verba. *A vinculis peccatorum nostrorum absoluat nos, &c.*

3 Lector petit Benedictionem, magna humiliatis gratia, & Sacerdos, vt tantæ humilitati vicem reddat, poscit à Deo, vt Benedictio prærogetur, Petrus Damiani de Dominus Vob. cap. 2. Petit etiam benedictionem, vt mittatur; *quomodo prædicabunt, nisi mittantur?* Rom. 10. Rupert. lib. 1. cap. 12. de diu. offic. Petit licentiam eundi, & benedictio est licentia. Gemma lib. 1. cap. 5. Vide, addit Hugo in Spec. cap. 3. quam larga potestas benedicensi tradita sit illi, cui iubere dictum est: *Iube Domne benedicere.* Lector enim dicit Vicario Christi; quod principatum Ecclesiæ innuit. Sacerdos autem orat, vt Dominus benedicat, qui totius est fons benedictionis.

4 Lector dicit, *Domne*, non *Domine*, quia hic Dei titulus est, ille hominis præclari, vt docet Baron. ex Euodio Anno 416. sed tempore S. Hieronymi omnes Sancti, & homines alij vocabantur, Domni, solus autem Deus, Dominus. Papa ipse hodie appellatur Dominus.

E Apo-

Apostolicus in Litanijs Sanctorum. sed, & ad ultimam Lectionem, quam Superior legit, debet hic dicere, quicumque ille sit, Episcopo inferior; *Iube Domine*, non *Domine*; cui secundus in Choro respondere debet benedictionis congrua verba; quicquid alij proprio Marte scripserint, & nulla suli auctoritate, nō enim quilibet in Choro Superior aequandus est Episcopo Notarunt aliqui, quod ille, qui solus officium recitat, dicere debet; *Iube Domine*: sicuti dicit Sacerdos hoc idem in Missa priuata ante Euangelium, & verē par est ratio; vñs tamen non idē.

5 Benedictiones fiunt in numero ternario, & in nomine distincto personarum Sanctissimæ Trinitatis, & rectissime, vt patet, Benedictio illa: *Diuum auxiliū*: dicitur etiam in Festis Trinitatis, Transfigurationis, & Festis S. Crucis, & Dedicacionis Ecclesiæ.

6 Absolutiones distribuuntur per Ferias quadam proportione, vt primus dies ferialis gaudeat prima, secundus, secunda, tertius tertia Absolutione; & rursus quartus dies prima, quintus secunda, Sabbarum tertia. cum Absolutionibus autem concordant Benedictiones, nisi Lectiones sint de Homilia, vel de Sancto, in officio triam Lectionum. Conuenit enim, vt magis in ijs casibus respondeant Lectionibus, quā Absolutionibus. Sumuntur igitur in his casibus Benedictiones à tertio Nocturno; similiaque indicat Radulph. *propof. 15*.

De Lectionibus. Cap. XII.

Paret vocabulum *Lectionum*, eo quia leguntur, & non cantantur, vt Psalmi, Duran. *lib. 5. cap. 2*. Vñs earum originem ducit à lectione, quæ fiebat in scholis Patrum, *Ab. 13. c. 15*. vt notat Amal. *lib. 4. cap. 9*. deducit ab Hebraeis *Isid. lib. 1. de Offic. c. 10*. qui certis diebus legebant de lege, & Prophetis in Synagogis, & legit Christus. *Luc. 4*.

2 S. August. *inuo exposit. ad 1. Epist. 10*. significat, tunc solitas legi certas Lectiones in Ecclesia, ita determinatas, vt alix

esse nequirent. Hieronymus (Damasii iussu creditur) composuit Lectionarium, teste Bernone, *de quibusdam ad Missi spect. cap. 1*.

3 In Concilio Laodicensi *can. 17. cit. à Suar. lib. 4. de Hor. canon. cap. 2. num. 16*. decreta sunt lectio post Psalmos, vel longa in Maturino, vel breuis in alijs Horis. Capitula enim sunt lectiones breues, vt infra dicemus.

4 Numerus verò Lectionum nec fuit maior nouem, nec minor tribus Lectionibus. Amalar. *lib. 4. cap. 9*. vt per nouem coniungamur conuersationi nouem ordinum Angelorum; vel vt tria prædicationis tempora designarentur ante legē, sub lege, tempus gratiæ, Idem *cap. 11*. Addit Rupert. *lib. 1. cap. 13*. pluralitatem Lectionum ad diuersos Nocturnos, seu Vigiliis, indicare, quod nostrum est parare corda ad aperiendum Deo, quacumque hora pulsauerit: verbo suo, pluresque prædicatores esse; vt excusationi non sit locus, cum autem Psalmi, vt sæpè diximus, opera bona significant; nouem Psalmi, & nouem Lectiones docent, æqualia in nobis esse debere, verbum, & opus. In Profestis autem paucitas Lectionum innuit tempus antiquæ legis (nos enim Festa agimus, si comparemur cum antiquis Hebraeis, in quo pauci prædicatores erant. Hæc Rupertus.

5 Ex utroque Testamento desumi Lectiones officij diuini scribit Radulph. *propof. 11*. à prisca vsque temporibus; & apud Romanos in primo nocturno legi de veteri Testamento. In secundo Nocturno sermones. In tertio Homilias, & per Hebdomadam continuari Sacra Biblia. ibidem tamen non excludit à primo Nocturno Lectiones aliquādo de nouo Testamento; quod & hodie seruamus, vt in Rubricis patet.

6 Verum, quō ordine distribuuntur Lectiones primi Nocturni per annum? Triplex est ordo factorum librorum; primum voco *Conciliarem*; alterum *Historicum*; tertium *Ecclesiasticum*. Conciliaris est ille ordo, qui habetur in Sacris Biblijs sancitis à Concil. Trident.